

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio

Oglasi v tem listu so uspešni

VOLUME XXIV.—LETO XXIV.

Kratke vesti

iz življenja in sveta

ODVIŠANJE PLAČE

OBITU PRI G. M.
Detroit. — Vsemu pisarniškega osebja pri General Motors korporaciji je bila povišana njeva mesečna plača. Onim uradnikom, ki so prejeli \$200 ali več na mesec, je bila zvišana plača za \$15 mesečno. Tega zvišanja bo deležni vse osebje General Motors korporacije.

AVIJSKI IZGREDI

INDIJA
Bombaj, Indija. — V verskih pregledih v tukajšnjem mestu so štiri osebe ubite, devet pa bilo nevarno ranjenih.

GLAVNI STAN GEN.

GAULLE-A V HAJTI
Bejrut, Libanon. — Sredozemski glavni stan generala de Gaulle-a, poveljnika čet svobodne Francije, je bil premeščen v Bejrut, ob obali Palestine. Hija strateška točka za morebitni angleški napad na Sirijo, pri katerem napadu bodo sodelovale četete svobodne Francije.

MUFTI JE

PRISPEL V MOSUL
London. — Berlinsko poročilo pravi, da je izgnani jeruzalemski mufti (verski poglavar palestinskega naroda) dospel v Mosul, kjer si bo prizadeval organizirati revolto Iraka proti Angliji. Mufti si je prizadeval oglasiti proti Angležem "svobodno vojno", kar pa mu ni uspelo.

DRUGA WASHINGTONOVA

DRUGA PORTRETA
Baltimore. — V kleti Waltera galerije so našli originalno Washingtonovo sliko, katero je slikal slikar Gilbert Stuart. Slika je bila vse do zdaj založena tako da ni nihče vedel za njeno obstoj.

GRAMBOVEC DAKARA

PRISPEL V VICHY
Vichy, Francija. — Včeraj je prispel semkaj Pierre Boisson, grambovec Dakara, da se udeležijo konferenci o obrambi francoskega imperija. General G. G. je še vedno v Vichyju.

TRAVKA GOZDARJEV

PRISPEL V SEATTLE
Seattle, Wash. — Po zavrženju v drugih državah je zastavkalo 1000 gozdarjev, članov CIO International Woodworkers of America.

Slovenski čevljar

Poznani, izkušeni čevljar John G. G. je starosti 49 let preminil v Bejrutu. Anton Vrančič, ki poleg žene in dveh otrok živi v Bejrutu, je član društva št. 4 JPZS.

TRAVKA GOZDARJEV

Poznani, izkušeni čevljar John G. G. je starosti 49 let preminil v Bejrutu. Anton Vrančič, ki poleg žene in dveh otrok živi v Bejrutu, je član društva št. 4 JPZS.

Slovenski čevljar

Poznani, izkušeni čevljar John G. G. je starosti 49 let preminil v Bejrutu. Anton Vrančič, ki poleg žene in dveh otrok živi v Bejrutu, je član društva št. 4 JPZS.

Poznani, izkušeni čevljar John G. G. je starosti 49 let preminil v Bejrutu. Anton Vrančič, ki poleg žene in dveh otrok živi v Bejrutu, je član društva št. 4 JPZS.

Poznani, izkušeni čevljar John G. G. je starosti 49 let preminil v Bejrutu. Anton Vrančič, ki poleg žene in dveh otrok živi v Bejrutu, je član društva št. 4 JPZS.

Poznani, izkušeni čevljar John G. G. je starosti 49 let preminil v Bejrutu. Anton Vrančič, ki poleg žene in dveh otrok živi v Bejrutu, je član društva št. 4 JPZS.

Poznani, izkušeni čevljar John G. G. je starosti 49 let preminil v Bejrutu. Anton Vrančič, ki poleg žene in dveh otrok živi v Bejrutu, je član društva št. 4 JPZS.

HITLER BO PROGLASIL

"ZEDINJENE DRŽAVE EVROPE"

Sledeče izredno važno poročilo je prejel preko Lizbone bivši avstrijski nadvojvoda Oton. — Rusija ne bo vključena v novem redu Hitlerjevih "Zedinjenih držav."

(Pisec sledečega poročila, ki je izšlo v "New York Timesu", je bil več let šef presburoja bivše avstrijske vlade, pozneje pa časniški atašej avstrijskega poslanstva v Parizu. Zdjaj je on eden izmed direktorjev Avstrijske akcije v New Yorku.)

Poroča dr. Martin Fuchs

Prihodnji ponedeljek bo Adolf Hitler najbrže proglasil vso Evropo za federacijo držav pod nemškim vodstvom, kakor naznanja poročila, ki jih je prejel preko Lizbone avstrijski nadvojvoda Oton Habsburški, ki stanuje zdaj v Zedinjenih državah.

Psihološki manever

V tem proglasu, ki je bil najbrže eden izmed predmetov, o katerih sta razpravljala Hitler in Mussolini tekem svojega zadnjega sestanka na Brennerju, bodo vsebovane tudi podrobnosti "permanentnega novega reda" Evrope, kakršnega si je zamislil nemški diktator. Proglas je zamišljen kot psihološki vojni manever, ki naj odtehta ameriško javno mnenje z ozirom na pomoč Angliji, pomoč tudi za ceno vojne.

Hitler bo v tem proglasu tudi izjavil, da so z ustanovitvijo "Zedinjenih držav Evrope" vojni cilji Nemčije doseženi, radi česar nima Nemčija nobenega vzroka več za nadaljevanje vojne.

Soglasje Mussolinija in Stalina
Glavne točke tega novega reda, ki bo proglašen s soglasjem italijanskega premierja Mussolinija, Josipa Stalina in admirala Darlana, francoskega premierja, so:

1. Evropa je federacija držav pod vodstvom Nemčije. Vsa ekonomska in vojaška politika bo v rokah Berlina, dočim bodo izvajale individualne države samo policijsko nadzorstvo nad svojimi teritoriji.

2. V celotnem teritoriju federacije bo v rabi samo ena vrsta valute, namreč marka. Vsa ostala valuta, kakor francoski in švicarski frank, jugoslovanski dinar in italijanska lira, bo zamenjana za "evropsko marko."

3. Na vsem kontinentu bodo odpravljene carinske meje. Vsa Evropa postane ekonomska edina in trgovina bo podvržena samo restriktivnim načrtno totalitarne ekonomije.

4. V Evropi bo eno samo vrhovno vojaško poveljstvo, in sicer nemško, toda tudi Italijani bodo imeli gotove važne pozicije v tej vojaški organizaciji.

5. Nemčija, Italija, Francija in Španija bodo skupno odločile, katerim narodnostnim skupinam naj se dovoli status suverenih držav z ozirom na kulturna in nacionalistična čuvstva njihovih ljudstev. To pomeni, da se bo določilo jezik, katerega naj se uporablja v šolah gotovega teritorija, in o narodnih tradicijah, v katerih se bo prevzgojilo otroke, to se pravi da se bo dalo gotovim narodnostnim skupinam gotovo nagrado, če se izkažejo "pridne in ubogljive."

V "novem redu" bo vsa Evropa
Dalje bo Hitler istočasno s tem razglasom izjavil, da so v dvajsetimi člani svojega poslanstva "novi red" pristale vse evropske države, tudi tiste, ki niso zavojevane po osišču. Por-

tugalska, Švica in Švedska bodo tvorile na primer sestavino novega reda, čeprav niso zavojevane po državah osišča. Sovjetska Rusija bo priznala ta novi red, bo izjavil Hitler, čeprav sama ne bo vključena vanj.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Milwaški "Obzor" preča: V nedeljo, 25. maja je neki farmer v Waukesha okraju na polju blizu deželnih cest ZZ in 67 našel v osamljenem avtomobilu že močno nagnilo truplo znanega westalliskega rojaka Vincenca Kodreta, p. d. Foršnerjevega, doma iz Soteske pri Braslovcah v Savinjski dolini. Farmer je opazil tam stoječi avtomobil že teden prej, a ker je avto to nedeljo še vedno stal na istem mestu, se je odločil, da ga pregleda. Našel je iz zadnje plinske pipe napeljeno cev v notranjost avta in na sedecu že močno nagnito truplo nesrečnika, ki se je zastupil z monoksidom. Pokojni Kodre je bil star 51 let ter poleg žene Ivane zapuščal še dve hčeri, Stefanijo in Silvo ter sina Emila. Tu v Milwaški imata tudi brata Franka, v Coloradu pa sestro Mary. Ker je bilo truplo že v močno razkrajajočem stanju, je bilo takoj drugi dan pod oskrbo pogrebnika Jelenca upepeljeno.

V Herrick Centru, Pa., je 18. maja umrl slovenski farmer J. Šamro, o katerem ostalih podatkov poročilo ne omenja.

Pikniški prostor
Primeren prostor za seje, piknike in vsakovrstne zabave ima za oddati rojak Frank Zupančič, 23126 Lakeland Blvd.

Graduant
Nocoj bo iz John Carroll univerze graduiral Leonard Janchar, 620 E. 94th St. in sicer bo prejel Bachelor of Science red. Specializiral je v kemiji. Mladi graduant je sin poznanih Mr. in Mrs. Frank Janchar. Čestitamo!

Seja kluba št. 49 JSZ
Članstvo kluba št. 49 JSZ se opozarja, da se vrši jutri zvečer ob osmih redna mesečna seja za mesec junij. Dolžnost članov je, da se sej udeležujejo če le more. — Tajnik.

Stalin se bo razcedil od ustrezljivosti napram nacijski Nemčiji
Mahinacije sovjetskih vlastodržcev so morale potegniti zadnjemu slepcu, ki ni neozdravljivo slep, mreno z očmi. — Demokratije in vsi svobodoljubni ljudje zdaj vedo, kaj jim je pričakovati od klike, ki vlada ruskemu narodu.

MOSKVA, 3. junija. — Rusija je raztegnila danes svojo politiko priznavanja agresivnih nacijskih zavojevanj na Grčijo, ko je javila grškemu poslaniku, kakor svoječasno jugoslovanskemu in belgijskemu, da ne priznava več grškega statusa in da ima grško poslanstvo zapustiti Moskvo.

Grški poslanik mora iti
Sovjetski zunanji komisariat je naznanil grškemu poslaniku Christoffu Diamantopouosu, da ne smatra grškega diplomatskega zastopstva nič več za potrebno v očigled, ker je Grčija "izgubila svojo suverenost," ter je naglasil, da tudi Rusija nima več svojih diplomatskih reprezentantov v Grčiji.

Tudi Norveška ni več pripoznana
Prav tako je izročila vlada Sovjetske Rusije potne liste poslanikemu Štubu po Nemčiji okupirane Norveške, čije diplomatije so odpotovali pretekli teden v Teheran, v Perzijo.

Odhod jugoslovanskega poslanika Gavriloviča
Danes popoldne je odpotoval iz Moskve v Ankaru s sedem in dvajsetimi člani svojega poslaniškega štaba Milan Gavrilovič, jugoslovanski poslanik in član kabineta premierja Dušana Si-

moviča. Gavrilovič se bo pridružil svoji vladi v Jeruzalemu. Milan Gavrilovič, ki je bil eden najpriljubljenejših in najpopularnejših diplomatov v Moskvi, je reprezentiral tam Jugoslavijo od meseca junija 1940, to je od časa, ko je Jugoslavija priznala Sovjetsko Rusijo, pa do 9. maja, ko je Rusija po nemški okupaciji prekinila svoje diplomatske odnose z Jugoslavijo.

K slovesu so prišli vsi, razen Rusov
Na postajo v Moskvi so se prišli posloviti od poslanika Gavriloviča Lawrence A. Steinhart, ameriški poslanik; sir Stafford Cripps, poslanik Velike Britanije; dalje poslaniki Iran (Perzije), Afganistana, Kitajske in Grčije, kakor tudi Jean Payart, bivši francoski poslanik. K slovesu pa ni bilo nobenega zastopnika sovjetske vlade.

Odhod belgijskega poslanika Guy Hendryxa, belgijski poslanik, je tudi odpotoval s svojo družino danes popoldne z vlakom v Vladivostok, kjer se bo vkrcal za Zedinjene države.

Grški poslanik je izjavil, da namerava odpotovati iz Moskve in iz Rusije koncem tega meseca.

Zgodovinski Rooseveltov govor

Gornja slika je bila posneta ob priliki zgodovinskega govora predsednika Roosevelta, ko je proglasil neomejeno izredno nujnost dežele. Pred njim na sliki so diplomatje južnoameriških republik in člani njihovih družin.

Delovanje jugoslovanske vlade v inozemstvu
Jugoslovanska vlada veruje v zmago demokratičnih načel in deluje z vsemi svojimi močmi za vstajenje Jugoslavije.

"Jugoslovanski kurir" agencija jugoslovanske vlade v Chicagu, nam pošilja v objavo sledeče zanimive informacije:

Vojni kabinet predsednika vlade generala Dušana Simoviča je razen majhnih izprememb isti, kakor je bil formiran v Beogradu dne 27. marca t. l. Na mestu prvega podpredsednika vlade dr. Vladka Mačka je glavni tajnik Hrvaške kmečke stranke dr. Juraj Krnjevič. Od hrvaških ministrov nista mogla pobegniti v izgnanstvo poleg dr. Vladka Mačka ministra dr. Josipa Torbar in dr. Bariša Smoljan. Na mestu pokojnega dr. Kulovca je dr. Miha Krek. Od Slovencev je sedaj v vladi tudi dr. Fran Snobj.

Na pobegu je umrl črnogorski politik, minister brez listnice, Marko Daković. (Minister M. Daković je bil ustreljen z mitraljezo od sovražniških letalcev, ki so preganjali jugoslovanska letala na poletu iz Jugoslavije na Grško.

Po spontano manifestiranem narodnem zaupanju za vlado generala Dušana Simoviča v deželi kaže prisotnost omenjenih političnih prvkov v njej to, da popolnoma odobravajo vsi sloji našega naroda politiko vlade generala Simoviča, izraženo v besedah: "Podaljšanje vojne do zmage!"

Napori jugoslovanske vlade stremijo za obnovo jugoslovanske vojaške sile s pomočjo izbeglih rednih vojaških sil raznih orožnih vrst zlasti letalske, kakor tudi s pomočjo dobrovoljcev. — Dobrovoljci se že prijavljajo.

Jugoslovanska vlada, v kateri in okoli katere so najboljši predstavniki Srbov, Hrvatov in Slovencev, veruje v zmago demokratičnih načel in deluje z vsemi svojimi močmi za vstajenje Jugoslavije.

V SIRIJO PRIHAJAJO "RANJENCI" IN "ŽIDOVSKI BEGUNCI"

V Sirijo so se pričeli stekati nemški vojaki, nastopajoči v vlogah ranjencev in beguncev.

ANGLIJA JE PRIPRAVLJENA ZA VSE SLUČAJE

LONDON, 4. junija. — V Siriji, ki je francoski mandat, so pričeli prihajati nacisti, preoblečeni in nastopajoči v raznih vlogah. Nekateri med njimi šepajo kot ranjeni vojaki, drugi zopet nosijo s seboj cene kovčge, na katerih je prilepljena velika črka "J," kar naj bi pomenilo "Jew", to je, da je nosilec kovčega židovski begun, ki je pribežal pred nacističnim terorjem in deželjo.

Poročila, ki so dospela z meje Sirije v London, naznanjajo, da hiti Nemčija s pošiljanjem svojih čet v Sirijo po kopnem, po zraku in po morju. Angleži pravijo, da so bili podzvzeti že vsi potrebni koraki v očigled te nemške nevarnosti.

Prihajanje nemških letal
Oljna cev, ki je izpeljana iz Mosula proti morju, je zopet v angleški oblasti. Reuterjeve brzojavke naznanjajo, da prileti na razna letališča v Siriji vsak dan najmanj dvanajst nemških letal. V ponedeljek je pristalo na letališču v Rayaku 150 praznih nemških transportnih letal.

Vojniki kot ranjenci na bolniški ladjah
Sodi se, da 400 tako zvanih ranjencev, ki so se nedavno izkrcali v Bejrutu z neke bolniške ladje, tvori v resnici odred vojaštva za tanke in da so ti ljudje prevzeli zdaj kontrolo nad francoskimi tanki.

Po trikrat na teden prihajajo s Taurus ekspresnim vlakom na razne postaje v Siriji skupine po približno 50 ljudi, ki so se prepeljali preko Turčije s ponarejenimi potnimi listi kot židovski begunci. Vsi ti ljudje imajo na svojih kovčgih nalepljeno veliko črko "J."

Angleži bombardirali Bejrut
BEJRUT, Sirija, 4. junija. — Angleški bombniki so danes zopet napadli glavno mesto Sirije. To je bil tekem dveh dni že drugi angleški napad. Bombe angleških letalcev so užgale skladišča gasolina. Proti letalcem so stopili v akcijo francoski antiletalski topovi.

Egipt prekinil odnose
KAIRO, Egipt, 4. junija. — Egiptčanska vlada je označila Sirijo kot "ozemlje, ki je okupirano po Nemcih," ter je pre-

kinila svoje diplomatske odnose s deželjo.

Pokojni kajzer bo pokopan z vojaškimi častmi
Na mrtvaškem odru leži v uniformi nemškega feldmaršala. — Pokojnik se ni hotel vrniti v Nemčijo, iz katere je tako sramotno pobegnil.

DOORN, Holandska, 4. junija. — Pokojni bivši nemški cesar Viljem bo pokopan v Doornu, kjer mu bo, po ukazu nacistične vlade, prirejen preprost, toda vojaški pogreb, kakršni se prirejuje umrlim nemškim feldmaršalom.

Truplo pokojnega cesarja bo ležalo do ponedeljka, ko bo prenešeno v malo kapelo na njegovem posestvu v Doornu, na postaji, na kateri je umrl. Pokojni cesar je oblečen v uniformo feldmaršala. Ob nogah mu leži iz spominčice sestavljen križ.

Pokojni cesar se ni hotel vrniti v Nemčijo, dasi mu je nacijska vlada dovolila povratek. "Starih dreves ni mogoče presajati," je navadno smehljajem dejal, če ga je kdo vprašal, zakaj se ne vrne v Nemčijo. — Javna tajnost pa je bila, da je trdno sklenil, da se vrne samo v slučaju, če bi prišla v Nemčijo zopet njegova dinastija na površje.

Pokojni nemški cesar je bil še vedno najbogatejši mož Nemčije, čeprav mu je nacijska vlada zasegla nekaj njegovih posesti.

Kultura

DRAMSKO DRUŠTVO "ANTON VEROVSEK"
Članstvu dramskega društva "Anton Verovšek" se naznanja, da se ne bo vršila seja na prvi petek, pač pa v soboto, 7. junija v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Ker bo to letna seja, na kateri se bo volilo odbor, je članstvo vabljeni na polnoštevilno udeležbo.

Delavstvo Aluminum tovarni zastavkalo in tovarne nemoteno obratujejo
Unijski voditelji so sklenili za nedoločen čas odgoditi stavko, ker se bodo zdaj pričela pogajanja v Washingtonu.

CLEVELAND. — Vseh petoro tovarni Aluminum Co. of America je danes v polnem obratu kakor običajno, ko je odbor CIO unije, kateri pripada to delavstvo, odločil, da se za nedoločen čas odgodi stavka, ki je bila določena za snoči o polnoči.

Ko je pričelo delavstvo med enajsto uri snoči in eno uro danes zjutraj prihajati na drugi shift, se je pričelo petnajst članov unijskega odbora pripravljati, da se odpeljejo z avtomobili v Washington. — Tekom dveh sej, ki sta se vr-

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Priloga za Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

ZGODOVINSKA IZJAVA VLADE KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Dopisništvo Centralnega presbira pri jugoslov. poslaništvu v Washingtonu, je prejelo z Bližnjega vzhoda od Centralnega presbira predsedništva ministrskega sveta sledečo deklaracijo jugoslovanske vlade:

"Vlada generala Dušana Simovića, poklicana na vodstvo zemlje z zaupanjem kralja in podprta z enodušnostjo naroda, je imela dva cilja: držati red v zemlji in očuvati mir za zunaj.

Da bi očevala notranji red, smo napravili velike napore, da ublažimo režime prejšnjih vlad, ki so bile vzrok stalnih nesoglasij v zemlji. Vlada je takoj v začetku storila vse korake v tem smislu. Srbsko-hrvaški sporazum od 26. avgusta 1939 leta je ostal neizpremenjen. Novi ukrepi so bili stvorjeni v smislu izvršenja omenjenega sporazuma. Vstop dr. Vladimira Mačka in njegovih sodelavcev v vladu generala Simovića je bil najbolje jamstvo, da je sporazum predstavljal osnovo celokupne državne politike.

Ko nas je Nemčija 6. aprila napadla, brez vsakega izzivanja od naše strani z bombardiranjem Beograda in ubijajoč v masah prebivalstvo so vse stranke brez razlike in v popolnem sporazumu z vladu enodušno izjavile, da nam je bila ta vojna vsiljena ter da se ima ona voditi v obrambo in za narodno neodvisnost zemlje. Vsi društveni sloji so pokazali pripravljenost na vse žrtve v borbi za dosego narodne svobode. Sovražnikova propaganda ni nikjer uspela, da zmanjša odpor narodnega razpoloženja.

Sovražna propaganda je v prvi vrsti gledala, da zaseje neslogo med Hrvati in Srbi in da jih oddvoji enega od drugega. Sedaj ta ista propaganda deluje, da v tem cilju izkoristi okupacijo hrvaških krajev. Pod pokroviteljstvom okupirane vojske, so zunanji agenti proglasili takojimeno "Neodvisno Hrvaško," katera je v stvari vojaška kolonija najhujše vrste. V sled tega Hrvati v današnji vladu kot edini zakoniti predstavniki hrvaškega naroda odbijajo to očividno intrigo zunanjih sovražnikov.

V zunanji politiki smo mi napravili vse napore, da očuvamo mir. Mi smo z vsemi mogočimi sredstvi želeli, da prihranimo našemu narodu strahote vojne, ker je naš narod žrtvoval vse za svoje osvobojenje in nikdar zahteval tujeja. Mi smo smatrali, da bi bil mir bolj očuvan, ako bi se vodila politika stroge nevtalnosti in lojalnega izvrševanja vseh naših mednarodnih obvez. Tripartitni pakt je po dogodkih, ki so se odigrali v Romuniji in v Bolgariji, povzročil veliko nezaupanje v našem narodu. Držanje Nemčije, posebno po preosnovi jugoslovanske vlade 27. marca t. l. je bilo tako grozeče, da se nam je celo zanikalo pravico, da rešujemo sami naša notranja vprašanja; ona je smatrala že sam obstoj naše narodne neodvisnosti v nasprotju s svojimi načrti na Balkanu. V lic vsemu temu, akoravno smo uvidevali potrebo dobrih odnošajev in gospodarskih vezi s Nemčijo, je vlada generala Simovića storila vse napore da prepriča Nemčijo o svojem korektnem, lojalnem in miroljubnem držanju. Prežeta z najboljšo voljo, da ohrani mir in prijateljstvo s svojimi sosedi, je bila vlada še v pregovorih z silami osišča, ko je, brez vsakega povoda in brez vsakega razloga, prišlo do strašnega nemškega napada 6. aprila t. l., kateremu ni predhodil nikakšen uradni korak, niti užit, niti napoved vojne od strani Nemčije. Temu činu narove sile so sledili takoj sateliti Nemčije: Italija, Bolgarija in Madžarska, s katerimi je imela Jugoslavija pakte prijateljstva in nenapadanja, še vedno v veljavnosti. Pod silo teh sovražnih upadov in v sled nepredvidljivih napak, ki so bile storjene od predhodnih činiteljev, naš generalni stab ni zamogel izvesti učinkovite odbrane. V teku nekoliko dni vkljub hrabrosti in neizmerne požrtvovalnosti naše junaške vojske, so naša prometna sredstva bila uničena, a naše vojne moči v pozadini ogrožene. Naš odpor je bil zlomljen prej kot je bil organiziran, a velika hrabrost naših čet je še samo pomnožila naše izgube. Načrtov našega generalnega štaba se ni moglo udeleževati v sled strašne nadmoči sovražnika. Številna premoč in izvrstna tehnična sredstva ter bliskoviti napad sovražnika je onemogočil, da bi se zamogel odpor podaljšati, dokler ni prišla zavezniška pomoč.

V sled teh stvari so bili kralji in vlada primorani za-

pustiti zemljo. Vojska, mornarica in zrakoplovne sile so zapustile narodno ozemlje v cilju, da očuvajo suverenost države in da nadaljujejo borbo s pomočjo zaveznikov pod boljšimi pogoji in do končne zmage.

V neenaki borbi katera nam je bila vsiljena od sovražnika, smo vojaško podlegli ali naše žrtve so svete in veličastne. Čast in naša narodna bodočnost so rešene. Naša vera v uspeh te velike in strašne borbe je nezlomljiva. Nam se ni posrečilo, da našo zemljo očuvamo od strahote vojne ter od žrtve strašne okupacije. Ali v tem velikem boju i mi smo ponosni, ker se nahajamo skupaj z najmiroljubnejšimi zemljami na strani naših starih zaveznikov ter prijateljev naše svobode in naše neodvisnosti. Velika Britanija in Zedinjene države Amerike priznajo tudi majhnim narodom pravico na svobodno življenje in jih ne smatrajo življenjskim prostorom velikih sil. Cilj vojne naših zaveznikov je, da se stori red v mednarodnih odnosih v katerih bosta pravica in morala močnejši od nasilja in v katerih bodo vladala vzvišena načela svobode in neodvisnosti naroda kakor tudi spoštovanje svobode vsakega pojedinca. Za ta ideal se niso Srbi, Hrvati in Slovenci nikdar hali žrtve, in za katere niso prenehali boriti se. To je bil cilj njihove stoletne borbe za osvobojenje in za narodno ujedinjenje kakor tudi za svobodo vseh balkanskih narodov. Pridružujoč se tej velikanski borbi, ki se vodi danes, se mi borimo za obnovo naše teritorialne celokupnosti in neodvisnosti naše države ter do popolne svobode Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Golob pri vojnikih

Av gust in september sta najbolj primerna meseca za šolanje golobov-pismonoš. Vse postaje s temi krilatimi pismonošami skušajo izrabiti lepe jesenske mesece in pošiljajo v ozračje svoje "moštvo", ki se nad krajem v velikih višinah razide in jo vsak jadrno ubere v svojo smer, proti gnezdju, iz katerega je prišel.

Golob-pismonoša ima čudovit čut za smer. Na razdaljo tisoč in še več kilometrov najde pot do svojega gnezda. Ze navadnega goloba je težko odpeljati iz gnezda. Marsikdo, ki si je hotel nabaviti prijazne živalice, je razočaran gledal za njimi, ker so mu vedno ušle in se vrile nazaj k prodajalcu. Treba je odpeljati prav mladega goloba in ga imeti dolgo časa zaprtega, sicer ga ni mogoče navaditi na novi dom. Se bolj pa se ta možnost razvije v golobih-pismonoših, za katere izbirajo posebno krepke vrste, dobre letalce, in se te urijo in vadijo na čimdalje večje razdalje. Tako je nastala med golobi čisto svoja vrsta: golob-pismonoša, ki je posebna pasma, kot so posebne pasme med psi, konji in drugimi živalmi.

Veliko znanstvenih sporov je že bilo, na čem stoji ta zmožnost golobov. Ko je znanost odklonila razne teorije o kozmičnih žarkih ali posebnih električnih valovih, čimdalje bolj prodira mnenje, da golob najde svojo pot s pomočjo oči in čutom za sonce. Golob izredno dobro čuti položaj sonca, ta mu

daje prvo smer, dokler ne pride nad znani kraj, kjer se znajde po oblikah pokrajine. Zato se v meglji ali ponoči le nerad spusti na pot ali pa zaide.

V zadnjem času pa jih skušajo izvežbati tudi za take polete. Lzežban golob-pismonoša preleti v 1 uri 50 do 100 km. Za začetek jih spuščajo iz košar, v katerih so jih odpeljali, kakih 10 do 20 km daleč od njihovega. Nato jih vozijo čimdalje dalj in starejša živalca najde pot tudi na daljavo 600 do 1000 km! Veti prenašajo v mikroskopsko majnih fotografijah, ki so zvite v majhnih aluminijastih cevčicah in jim jih pritrdijo na srednje pero v repu ali pa na nogo. Ko priletijo na namembno postajo, mu pošiljko odvzamejo in pod drobnoogledom preberejo. Na način more golob prenesti vsebinov dvanajstih izvodov velikega časopisa!

Prvega goloba je izpustil oče Noe iz svoje ladje, da bi našel način izvedel, koliko so vode že upadle. In vrnil se je z oljčno vejico v kljunčku.

Gotovo je torej že Noe vedel, da se bo golob najbolj zanesljivo vrnil nazaj. In v orientu goloba kot pismonoša sploh nikoli niso opustili.

John L. Lewis

John L. Lewis, predsednik organizacije United Mine Workers of America, ki je podpisal z W. W. Inglisom, predsednikom skupnega odbora premogovnih lastnikov, sporazum, s katerim svojimi četami svobodne Francije vst v Sirijo iz Palestine.

Za svobodno Francijo

General Georges Catroux, bivši governer Damaska, ki je s svojimi četami svobodne Francije vst v Sirijo iz Palestine.

V dobi faraonov so jih poznali egiptovski mornarji, ki so jih z ladij pošiljali v svoja pristanišča.

Tudi Rimljani so jih imeli in Julij Cezar je pri svojih vojnih pohodih po Galiji že vozil s seboj golobe pismonoše za vojaške namene.

Tatarski poglavarji so na svojih pohodih po golobih sporočali nazaj o novih osvojitvah.

V Evropi so se jih najprej posluževali velike banke, ki so po njih sporočale svojim zvezam gibanje cen.

V novejši dobi se je zanimanje za te vrste pošto najbolj pozivilo v času obleganja Pariza (1870-71), ko je glavno francosko mesto mesto skozi sovražni obroč po golobih prejelo 115.000 vesti! Od takrat so v vseh državah začeli gojiti golob-pismonoše za vojaške namene.

Pred svetovno vojno je imela Nemčija z zasebnimi gojitelji teh golobov pogodbo, da ji bodo dali v potrebi na razpolago gotovo število teh porabnih živali, in v svetovni vojni je imela Nemčija 120.000 golobov, ki so jih gojili v 500 deloma stalnih, deloma premakljivih golobnjakih.

Avstrija jih je imela 10.000 in so se zlasti izkazali v gorovjih.

Pred 40 leti je takega goloba poslal nazaj na Norveško raziskovalec Andree, ki je v balonu poletel na severni tečaj. Golob je dobro opravil dolgo pot in prinesel vest, kje je ekspedicija in da je na krovu vse v redu.

To je bila zadnja vest o raziskovalcu, ki je ostal v večnem ledu. In tudi še danes, ko je že toliko najmodernejših sredstev za pošiljanje vesti, tudi nevidno in neslišno, golob-pismonoša še ni odslužil. Njegova prednost je v glavnem v tem, da vest, oddano s tehničnimi pripomočki, kdorkoli ob kakem skritem sprejemniku lahko ujame, goloba pismonoša pa ni lahko ujeti, in pa v tem, da je mnogo lažje prenesti krotko živalco kot pa vse tehnične naprave n. pr. za brezžično poročanje.

Zato golobe jemljejo s seboj ekspedicije, ki gredo v visoke in nevarne gore, kjer bi težko na kak drug način mogli stopiti v zvezo z dolino.

Manjši obrežni parniki, ki šenimajo radijskih postaj, vozijo golobe s seboj, da se jih poslužujejo v nujnih primerih.

Drvarji v samotnih pokrajinah, nadzorniki daljnovodov, podeželski zdravniki na Norveškem, Finskem, Japonskem in v Kanadi, oddaljeni farmerji v

Hitlerjeva "zaupnika"

Na levi je Ernst Röhm, na desni pa Rudolf Hess, edina dva moža, ki jima je Hitler res zaupal. Toda Röhma je dal Hitler pred leti ustreliti, Hess pa mu je zdaj pabegnil v Anglijo.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Braziliji — povsod v takih okoliščinah je se golob v rabi in odlično služi človeku v njegovih stiskah.

Na Japonskem jih imajo tudi večji dnevniki, samo "Tokio Asahi Šimbun" ima nad tisoč teh krilatih dopisnikov. Visoko na strehi nebatičnika, v katerem je uredništvo, imajo svojo postajo s posebnim urednikom za to pošto.

Po zahodnih evropskih državah je velikih društev, v katerih so včlanjeni zasebni gojitelji golobov pismonoš in imajo tudi svoja glasila. Golobe pošiljajo sem in tja in preizkušajo njihove sposobnosti.

Seveda ta šport ni brez žrtve. Ne dospe vsak golob v svoje gnezdo. Presenetni ga nenavdno nevihta, v kakem zavetju hoče počiti, pa ga zaloti jastreb... Vsaka taka izguba je za lastnika velika škoda, ker veliko truda in potrpežljivosti je treba, da izuri novo živalico, ki jo more spet poslati na velike razdalje.

Požar v kazalnici

Na osamljenem kraju stoji kazalnica. Trdna stavba, polna jenkov, a tudi stražarjev, ki lahko hodijo ven in noter. Z ene strani so močni zidovi in železne rešetke, z druge pa budne oči stražarjev nudijo dovolj varnosti.

Komu? Mar obsojencem? Kaj pa se jim more še zgoditi? Vse kar so imeli, so že zgubili. Mar jim bo kdo ukradel svobodo, ki je nimajo?

"Trdna je naša stavba!" so se hvallili stražarji. "Da, ničesar ni, kar bi jo moglo zrušiti!" "Se ptica ne more vanjo prileteti in ne izleteti brez naše volje!"

Stražarji so se popolnoma zanesli na trdne zidove in v svojo moč...

A neke noči je nastal požar... Visoko so se vzpeli ognjeni jeziki iz mrke zgradbe in udarjalo je plat zvona.

"Gasite! Rešujte streho nad glavami!" je ukazal upravitelj.

In stražarji so se z vso vmenolotili dela in gasili ogenj kolikor so mogli.

A ogenj je bil močnejši od njih, stražarjev premalo, a pomoči od zunaj ni bilo.

Prišla bo že, a kdaj? Ko bo že vse pogorelo?...

"Naj pomagajo gasiti tudi kaznjenci!" so zavpili nekateri.

"Kaj, kaznjenci? Mar se morejo na nje zanesti?"

"Zakaj ne? Saj je to tudi njihova hiša, naj jo branijo!"

In izpustili so kaznjence in jim dali v roke brizgalke.

"Gasite tudi vi, bratje!"

"Glejte no, od kdaj smo si pa bratje?" so se začudili kaznjenci.

"Čeri nam vsem streha nad glavami, a v nesreči smo si bratje!"

"A— a! Samo v nesreči?" so se rogali kaznjenci, vrgli brizgalke od sebe in stekli v gozd — v svobodo...

"Poglejte jih no, kako ljudje so to", so se jezili stražarji, "niti svoje hiše ne marajo gasiti..."

Pismo z mrtvaško glavo

Nekega večera je 24-letna Antonija iz Vicenze dobila na svoji mizi pismo z mrtvaško glavo, ki jo je pozivalo, naj položi 200 lir na stopnice neke stare cerkve, če ji je življenje ljubo. Antonija se ni ustrašila, temveč je pohitela na policijo. Tam so ji veleli, naj položi na stopnice ti-

ŠKRAT

Rezika in telefon
Rezika se na vso moč rada igra telefon. Posebno zvečer, ko je mati podi spat. Govori seveda v namišljeni telefon, ker pravega telefona njeni stari sploh nimajo.

Zadnjič se je spet z vso vmenom igrala. Zveržila je pest, da je bila podobna slušalki in govorniku, vanjo z najrazličnejšimi ljudmi svoje domišljije. Cel domačim kužkom je imela telefonski pogovor. Mati v sosednji sobi je nekaj časa potrpežljivo poslušala njeno brbljanje, potem pa je nejevoljno zaklicala: "Rezika, zdaj je pa že dovolj. Hitro v posteljo!"

Nobenega odgovora. Mati je zaklicala še epkrat in tedaj se je Rezika oglasila: "Mama, počakaj vendar malo! Naročila sem telefonski pogovor z Ameriko!"

Nedavno so bile dirke v Karlsruheju. Med najbolj zanimivimi dirkanjem pa je začelo deževati. Neki gledalec v prvi vrsti je odprl dežnik. To pa ni bilo vse, drugim ljudem.

"Zaprte dežnik!" so tako dolgo klicali, da je lastnik dežnika zahteval ugodil in zaprli dežnik. Pa to še ni bilo dosti.

"Klobuk doli!" je sledilo in bogi gledalec je moral ustrediti tudi tej želji ostalih gledalcev. Nato pa se je obrnil proti drugim in zaklical:

"Ali naj si morebiti dam tudi lase ostrčiti?"

USODA ŽIDINJ V NEMČIJI

V nemški elektroindustriji je zdaj zaposlenih 1500 Židinj, starosti od 18 do 35 let. To so ženske, ki doslej niso opravljale nobenega dela, temveč so živlele od rente.

TISOLETNA LIPA

V majhni občini pri Taborsu na južnem Češkem imajo pomolno lipo, ki jo strokovnjaki ocenjujejo na tisoč let. Drevo ima obseg 9 m in komaj šest mož ga lahko obseže. V deblu je več nego dva metra široka duplina, kateri je dovolj prostora za več otrok.

ste cerkve zaprt ovitek, toda brez denarja, in naj počaka, kaj bo.

Ko je Antonija z ovitkom stopala proti cerkvi in je bila že v njeni bližini, ji je prišel naproti neznan, mlad možič, ki ji je dejal z grobnim glasom:

"Ali ste dobro prebrali? Ali ste si izbrali življenje ali smrt?"

Potem je izginil in Antonija ter skrita policija sta zaman čakali, da bi kdo prišel po ovitek na stopnicah. Vendar pa je policijski preiskavi uspelo pojasniti vse skrivnostno zadevo.

Tisto pismo je bila napisala nekak 22-letna tovarišica v pisarni, ko ji je bila Antonija obtužila zaročena. Nesrečna Antonija je s solzami izpovedala, da Antonije ni hotela morda opleniti, temveč da jo je hotela zavoljo njenega dejanja samo prestrašiti.

Mladi mož z grobnim glasom se je vse zadeve udeležil le zavoljo šale. Prijeli so ga in je moral v ljubosumno Marijo nekakih dveh dni premišljevat, kako daleč sme kakšna šala, tudi če ji je ozadje upravičena ljubosumnost.

Najnovije "preseljevanje narodov"

V daljni Aziji se izpreminja obliče zemlje. Vojna med Kitajsko in Japonsko zavzema tako velik obseg, da se odmika evropskim meram tako v številu vojske in narodov, kakor tudi v razdaljah in merah prizadetega ozemlja. Nihče ne more pregledati vsega tega dogajanja, nihče ne more prešteti množic, ki valove sem tja in se umikajo japonskemu orožju.

Poročila v tem oziru so kaj nezanesljiva in nihajo iz ene skrajnosti v drugo: nekatera pravijo, da je na Kitajskem 25 milijonov ljudi že mesece in mesece na potovanju, ki iščejo novo domovino, se v nevarnosti spet odpravijo na pot in gredo v druge pokrajine; druga poročila pa svet pravijo da je takega potujočega naroda sto milijonov! Gotovo pa je to, da je danes po Aziji večje preseljevanje kot je bilo po Evropi v času zgodovinskega "preseljevanja narodov". Prve množice teh beguncev so že dospela na obronke Tibetanskega gorovja; na stolišče jih je na teh potovanjih pomrlo, toda kitajska zemlja za njimi daje vedno nove procesije, ki romajo, romajo in iščejo varnega kota. Pri tem se Kitajci v mesto drže svojih rodovnih zadrug in potujejo v zadrugah združeni. Prav ta način družabne ureditve se je v teh narodnih nezgodah izkazal v sijajni luči, kolje kot vsaka druga drago planana organizacija. Zadruga jih druzi v enoto, tiste, ki so ostali na svoji zemlji in jo branijo, in tiste, ki so se vzdignili in odšli kakat mirnejšo zemljo. Na potovanjih so namreč samo tisti obronki naroda, ki so slišali o grozotah vojne ali pa začutili njene prve udarce, pa jim je bilo mogoče, da so zbrali svojo domovino in odšli. Ostali, ki so padli v klešče japonske vojske, morajo prenašati svojo usodo in se upirati vojni vihr, kakor jim ljubezen do življenja da. Je pa še cel narod, ki se ga ni dotaknilo ne eno ne drugo, ki mirno obdeluje svojo zemljo in komaj kaj ve o tej vojni. Azija je velika! Povsod pa je najmočnejša vez Kitajcev zadruga: zadruga ostane ali pa se preseli, zadruga se tudi živa dokoplje do nove domovine v prostranem zaledju, zadruga tudi ob kakih katastrofah — vojnih ali naravnih — izumre, zadruga tudi išče zatočišča pri sorodni zadrugi.

V tej stiski naroda rastejo iz tal številna taborišča, kjer se vsa množica ustavi in si v naglici uredi življenje. Taborišča v bližini velikih mest rojajo in razne mednarodne dobrodelne organizacije podpirajo, vsa druga pa so odmaknjena osem evropskega opazovalca. . . V največjih takih naselbinah živi po 70.000 ljudi — pravo mesto, ki je celo prišlo v deželo in obležalo, dokler se spet ne vzdigne in se spet celo preseli drugam. Manjših taborišč s po 10.000, 20.000 prebivalci pa je toliko, kolikor jih zemlja in čut Kitajcev za skupnost moreta preživeti. Kadar se selijo, se kot mravlje v nekem nagonu za obrambo svojega življenja poslužijo vsega, kar na trenu je. Tu ni nobene postave, nobenega predpisa, je samo veselje do življenja. Če je vodna pot dosegljiva, je čez noč vsa naselbina na čolnih in se prepelje po toku navzdol, če je progla v bližini, je naenkrat ves vlak poln, pa ne vozovi z razredi, oddelki. . . ampak vse, kar se more premikati, od odbijačev na lokomotivi, pa do zanjega prostorčka ob koncu vlaka. Od kod je prišel vlak, kdo je strojevodja in kam bo odpeljal, tisoči in tisoči, ki se obsesijo nanj, ne vedo in ne vprašajo, to je dal in preskrbel kitajski narod ali — voditelji zadrug, ozioroma gospodar taborišča. Vsi, ki so imeli priliko pogledati v to življenje in v to silno odpornost, se ne morejo načuditi tej zavesti skupnosti, ki ves narod seli, živi, hrani, skrbi za žival, neprestano gradi domove, da jih ob prvem približevanju Japoncev spet zapusti in si sto kilometrov daleč zgradi druge. Medtem umirajo in se rode — kakor mati narava, ki uničuje in daje.

Taborišče zraste čez noč, brez gradbenega urada, brez zidarjev in cele vrste obrtnikov — vsi znajo vse. Vsi hočejo ži-

veti, od otroka do starčka, možki kakor ženske, vsak stori toliko, kolikor more. Nihče ne dela zase, vsi grade celoto in v nekaj dneh stoji nizke ilovnatne barake v dolgih, lepo urejenih vrstah kot po regulacijskem načrtu. Vsaka je razdeljena na kakih 500 prostorov, majhnih kot ptičnice, v vsakem takem prostoru živi po ena družina, včasih štirje rodovi. Vse imajo okence iz papirja, neke zastore za vrata, vse so obrnjene od vzhoda na zahod, da je stena na severu in brani prebivalce pred mrzlim vetrom, južna stran pa je odprta proti soncu. Oprave ali peči ni, to za življenje ni potrebno, spi se na tleh, greje pa debela obleka in kupi cunj. Moških podnevi v taboriščih skoraj ni. V bližini mest se razkrope po mestu, kjer že dobe kašen zaslužek, daleč zunaj na deželi pa iščejo iz zemlje, kaj bi mogla dati, da bi preživela vsa krdela. Ženska iz papirja striže kake pisane igračke za otroke, ali v bližini taborišča iščejo kaj za pod zob ali pa kramlajo med seboj. In ker nihče ni tak revež, da bi ne bilo še kakega večjega na svetu, se pred taboriščem zbirajo berači in krošnjariji, ki čakajo na ostanke takih mravljišč. In ljubi Bog v nebesih, ki oblaci liliže na polju in preživlja ptice pod nebom, vse živi, cel narod, ki po tolikih vojnih vihratih danes ni nič redkejši kot je bil od začetka.

Zato je vsa ta vojna nemirno tekanje v krogu. Ako Japonci

Hribar Beer Barrel Inn
16000 Waterloo Rd
Ribe vsak petek in kokošja večerja vsako soboto. — Fina godba. — Se pripravljamo.

Prav malo rabljene električne ledenice se dobijo po \$19.00
Zakaj bi kupovali led, ko imate tu priliko kupiti električno ledenico.
819 E. 185 St.
6104 St. Clair Ave.

Delo dobi
ženska srednje starosti in sicer za opravljati hišna dela in za pomagati v kuhinji in v gostilni. Plača po dogovoru. Poizve se na 5212 Fleet Ave. ali pokličite Michigan 0162.

preženejo Kitajce iz ene pokrajine, se naselijo v drugi in spet žive; kadar kaka množica pride do orožja, spozna, da je mogoče živeti tudi od preživljanja. Nihče ne more presoditi, kako in kdaj se bo ta vojna končala. Vseh Kitajcev Japonci ne morejo pobiti, drugega kot življenje pa že sedaj nimajo. Znajo pa za zemljo in ob svojem čutu za skupnost in skromnost živeti tudi od tega. Kje je konec?

Sanje po želji

Če si želite obnoviti nekdanja lepa doživljanja, vsaj v sanjah, tedaj storite kakor ruski dušeslovec Sergejev. Mož velja v svoji domovini za zelo resnega znanstvenika, toda tudi prijetnosti življenja so mu všeč.

Pred časom je prebil dva brezskrbna tedna na Rivieri. Od tam je prinesel razen spominov ostanek nekega parfema in v Moskvi je svojemu služabniku naročil, naj nekoč ponoči, ko bo spal, zlije zadnje kaplje te dišave na njegovo blazino.

Sergejev naj bi ne vedel, kdaj se bo to zgodilo. Služabnik je storil, kakor mu je bilo naročeno, in res, še v tisti noči se je mudil Sergejev vsaj v sanjah spet na Rivieri. Setal je ob morskem bregu, vdihaval morski zrak in občudoval lepe ženske v kopalnih kostumih.

Tako se je v tem poskusu združilo prijetno s koristnim in Sergejev je znova dokazal, da je mogoče z zunanjimi dražljaji, di-

SLOV. DEL. DOM

15335 Waterloo Rd.
priporoča:

Kegljišča in balinarske prostore

Točilnica:

Vsak petek se servira okusno ribjo pečenko

Godba in ples

Vsako soboto imamo najete izvežbane godbenike

Domača zabava za vse
PODPIRAJTE SVOJO USTANOVO!

šavami, zvoki itd., vplivati na sanje v določeno smer.

Angleški psiholog William Harvey je o tem sveto prepričan. V nekem poročilu, ki ga je objavil pred kratkim, navaja celo vrsto uspešnih poskusov. Celo kombinirane sanje so mu uspeli tako, kakor je sam hotel.

Harvey se razume mimogrede tudi na slikanje. Nekega večera je položil paleto z raznimi oljnimi barvami na nočno omario, na odejo pa je kamil nekaj bencina. Ko je zaspal, se mu je sanjalo, da je stal v svojem atelju pred izvrstno lastno podobo, ki jo je sam napravil. In potem je po zaslugi bencinskega duha privozil avtomobil, iz njega je stopila mlada dama in Harveyjeva sanjska slika ji je na moč ugajala.

Drugokrat je angleški učejak zvečil betel, ko je zaspal, a v sanjah ki so sledile, so se mu oživile podobe na leta, ki jih je prebil v Indiji. Ogrevalna blazina na postelji pa je ob neki drugi priliki povzročila, da je v sa-

V VROČIH POLETNIH DNEH

je najboljši čas za barvanje znotraj; posebno če se rabi enamel ali varniš. Mi smo dobili zastopstvo za

"Du Pont" Enamel
"Valspar" varniš

"Du Pont-Dulax" enamel je neprekosljiv za belino in kritje; dobro teče s čopiča; je bel in ostane bel!

"Valspar" varniš je za trpežnost najboljši, kot tudi za trajno lepoto. Le malo več stane kot navaden izdelek, vendar prekosi daleč vse druge. Preiskusite!

Za barvarje: Poseben popust pri večjih količinah. Pri nas dobite vso železino in orodje za vrt in dom. Vse za barvanje in čiščenje.

KALAN HARDWARE
6421 St. Clair Ave.

njah ponovno doživel neznansko vročino, ki jo je čutil, ko je nekoč lezel v žrelo ognjenika Etna.

LAHKO JE BITI PREVARJEN!

\$540,000 se letno potroši za znano goljufijo o "španskem jetniku"

12,000 Američanov mesečno prejema bridko pismo od "španskega bankirja", ki je bil vržen v jetnišnico radi bankrota. Pismo se dalje glasi, da ako bi se moglo plačati \$3000, bi bil jetnik izpuščen in pokazal bi poln kovček tamnega zlatca. Letno na stotine Američanov pošlje svoto \$3000 — zopetni dokaz kako lahko je biti prevarjen!

Z onimi, ki najbolj poznajo svoj Bourbon

JE OLD JORDAN

Kentucky čisto burbonsko žganje Boljšega "bourbon" žganja ni

Vzemite namig od onih, ki najbolj poznajo Bourbon—in pijte Old Jordan. Takoj, ko boste prvič pokusili ta Kentucky Straight Bourbon, boste spoznali, zakaj ga ima toliko ljudi najraje. V sestavi—v okusu—zrelosti—in vsem je Old Jordan prvi. Kaplja za kapljo—požirek za požirkom—ni ga boljšega "bourbon" žganja! Pijte Old Jordan Kentucky Straight Bourbon in pill boste najboljšega!

Old Jordan Distillery, Inc., Dayton, Ohio, Ky.

OLD JORDAN

Kentucky čisto burbonsko žganje

NAZNANILO O OTVORITVI Nottingham Coal and Supply Co.

na 1830 LANKEN AVE., od Nottingham Rd. IVanhoe 0753

Postregli vam bomo vedno z najboljšim premogom in drugimi potrebščinami. Cene zmerne, postrežba točna. Se pripravljamo za naklonjenost.

Joseph Gabriel in William Tekavec, lastnika

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

AMERICA'S LEADER AT 4 for 10¢
PROBAC BLADES

SICK, NERVOUS CRANKY "EVERY MONTH"?

Then Read WHY Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Is Real "Woman's Friend"!

Some women suffer severe monthly pain (cramps, backache, headache) due to female functional disorders while other's nerves tend to become upset and they get cross, restless and moody. So why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially to help tired, run-down, nervous women to go smiling thru "difficult days." Pinkham's Compound contains no opiates or habit-forming ingredients. It is made from nature's own beneficial roots and herbs—each with its own special purpose to HELP WOMEN. Famous for over 50 years—Pinkham's Compound is the best known and one of the most effective "woman's" tonics obtainable. Try it!

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek! Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____
NASLOV: _____
Zastopnik: _____
Plačal \$ _____ c Dne _____ 19 _____

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite HENDERSON 5311 — HENDERSON 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom - - -

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KENmore 4630W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENDicott 0653

SEZNANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM...
'Enakopravnosti'

HAIR-BREADTH HARRY

IVAN MATČIČ:

2

V ROBSTVU

Roman tuje in boli

Marko je videl, da ni drugega izhoda, zato se je odločil, da vseeno zapusti dolino. Zunaj je bilo vse mirno in Marko se je poslavljaval. Ženski sta jokali, stari je krl. Marta in Marko sta si za vratni še dolgo šepetala in se objemala.

"Marta, vem da me ljubiš," ji je šepetal, "da si vsa moja, da ti ne prestopa utripa zame srce, toda jaz sem nemiren, srce me boli, nesrečo čutim. Bojim se, da te ne izpridijo črni lizuni, da te ne ugonobe! O Marta, ne misli, da te krivo sodim, ne poznam te od včeraj, ali njihov strup je nevaren, mene pa ne bo morda delgo na izpregled."

"Marko, ubožec moj!"

"Ti moje vse, veselje mojega življenja, upanje moje, vera moja — jaz moram odtod. Ti si vrelec mojih mladih sanj, solnce mojih hrepenenj, žarišče moje ljubezni. Marta, naj bo sveta najina ljubav, naj bo blagoslovljena najina pot, s cvetjem nastilana, najina leta obsevana s svetlo zarjo, ki naj nikdar ne zatone, nikdar ne zatemni. Marta, vse se krči v meni ob slovesu, omagal bi, če bi ne imel vere v lepše dneve, če bi ne imel volje, s katero premagam vse ovire in uredničim vse svoje sanje in koprnjenje."

"Da prideva iz objema hladu v toplo pomlajenje."

"Zdravstvuj, Marta! Ostani kakršna si!"

"Zdravstvuj, Marko, kmalu se vrni!"

"Kadar bo jasna noč, tedaj vedi, da je tvoj ljubi daleč od tebe, a kadar bo črna, tedaj me pričakuje. Kadar bo viharna in nemirna, tedaj ne bo daleč tvoj dragi, kadar bo besnelo po gozdu, tedaj bom hitel skozi goščavo do svojega zaklada."

"Oh, kako sem tvoja!"

"In moja ostani!"

"Srečno pot, ljubi moj!"

Še en objem, še en poljub — in Marko je stopil čez prag in planil v temo. Komaj pa se je vzpel v strmino, so počili strelci. Marta kriknje na pragu, a Marko pada na zemljo. Iz teme pa pristopi gruča vojščakov, ki obstopijo Marka, ki se ne gane. Ko pa vojščaki odlagajo puške in ga hočejo dvigniti, tedaj pa plane Marko nenadoma kvišku, odpadne prenečene vojščake in se zažene v reber. Za njim zažvižga še nekaj strelcov, drugega nič.

Zornikovi so v nemirnem strahu trepetali in čakali. Ko udari po vratih, ženski zajecita, Zornik pa odpadne vrata. Častnik vstopi ves blede in razjarjen s tremi vojščaki. S samokresom zažuga nad Zornikom, ker je skrival izgnanca, ta pa zmažuje z rameni in jezno šviga z očmi. Ženski jokata in prosita očeta, naj se premaguje, naj nikar ne zbesni. Po kratkem obotavljanju pa vržejo vojščaki Zorniku verigo čez roke in ga vklenijo. Stari se jim vda brez odpora, ženski pa vijeta roke in rotita Pravicu. Ko je bil Zornik vklenjen, je naročil ženskama, naj skrbita za dom in živino in naj zaklepata vrata, dokler se ne vrne. Nato je stisnil zobe, nagubančil čelo in švignil z očmi tako strašno, da so vojščaki odstopili, Marta je slutila, da izbruhne iz njega srd, zato ga je vsa v strahu in skrbeh posvarila:

"Oče, ne mislite na maščevanje, ki nam nič ne pomaga! Potrpite, Pravica je z nami!"

Častnik je jezno ošinil vse tri, nato pa ukazal starega odgnati. Naslednje jutro je pa ukazal

odgnati še ostale moške iz doline, da so se vojščaki lahko brez vse skrbi sprehajali po zaslužnih selih. Adulator je poklical Marto in ji sporočil, da je njen oče odgnan v zapore v Travniku, odkoder se ne vrne, dokler tega častnik sam ne dovoli. Vse je odvisno od njegove volje, ne samo usoda njenega očeta, temveč vse doline. Le sam migljaj o kaki vstaji, le sam smigljaj o kaki vstaji, le sam pred kočo. Vse tiho, čuje se le škropljenje dežja in utripanje nemirnih src. Zopet koraki. — Straža je odšla dalje — in vsi trije so se oddahnili.

"Pij, Marko, tu je bokal. Le kramlajta dalje, jaz ležem spat," šepne mati. "Ali pazi, Marko, da ne bo kakor zadnjič! Ne veš, kako smo zate v strahu!"

"Nocoj dežuje," odvrne Marko, "gosta tema je in pa zame ne vedo, kakor zadnjič. Nocoj nimam posebnih skrbi."

Ko je legla spat, sta šepetala tiše in slaje. Stisnila sta se tesneje drug k drugemu in se zadovoljna objela čez pas.

"O Marta moja, moja tiha sreča, vrelec mojih mladih nad! Vse sem premišljeval te dni, iskale sem izhoda — in sem ga našel."

"Kako, Marko?"

"Glej, draga, brez tebe mi ni življenja, a tu živeti ne moreva. Pa pojdeva odtod."

"Kam?"

"Čez morje, Marta!"

"Marko?"

"Da, v objubljeno deželo! — Zdrav sem in v jamo pojdem, kjer so naši ljudje. Oče naj tivo prodaja ali kravo, da mi da za pot. In ti prideš za mano, ko zasluzim in ti pošljem za pot. Pojdeš, Marta?"

"Do konca sveta za teboj, Marko!"

"Čez morje, ljubica, skozi razbijajoč vihar v življenje, kjer kraljujeta denar in svoboda. V objubljeno deželo, draga, kjer zveni zlato, kjer vlada bogastvo, kjer se ponuja razkošje. Čez morje, ljubica, kjer se bratijo narodi v zlato svobodi, kjer rajajo na veselih valovih v neskončnem morju samih palač. Tla v vrtnice, draga, v vriskajoč hrup sveta, kjer bo svobodno najino življenje."

"Marko, kako si dober!"

"Kamorkoli, Marta, samo da prideva iz robstva."

"Povsod grem za tabo, Marko!"

Šepetala sta si še dolgo, si kovala naklepe in si zidala srečo. Tiščala sta se v tesnem objemu, slonelata si v rokah — in ko je že sem slišal razbijanje na vaša vrata, kričanje častnika in vojščakov, čul sem vaš jok — in vse je pokalo v meni. Ustavil sem se na vaši košenici pod goz-

dom in sem poslušal, videti pa nisem mogel ničesar iz teme. Ze sem hotel planiti nazaj in pograbiti orožje."

"Bog te varuj, Marko!"

"Premagal sem se; kajti četudi bi vse pobil, bi bilo naše gorje še postoteterjeno. Ko sem čul vajin jok na pragu in korake na cesti, tedaj mi je bilo vse jasno. Vstal sem in blodil po gozdu vso noč in se potikal tam vse dni brez vsake smeri. Ponoči sem uhajal domov, kjer sem vse zvedel, tudi to, da je bila Marta v Travniku. Kaj bo z očetom?"

"Nihče ne ve," vzdihne Marta. "V zaporih je strašno."

Zunaj se začujejo koraki. Mati in hči vtrepetata, Marko pa odrine posodo in vstane. Marta previdno pokuka pri oknu in vidi stražo, ki stoji in posluša pred kočo. Vse tiho, čuje se le škropljenje dežja in utripanje nemirnih src. Zopet koraki. — Straža je odšla dalje — in vsi trije so se oddahnili.

"Pij, Marko, tu je bokal. Le kramlajta dalje, jaz ležem spat," šepne mati. "Ali pazi, Marko, da ne bo kakor zadnjič! Ne veš, kako smo zate v strahu!"

"Nocoj dežuje," odvrne Marko, "gosta tema je in pa zame ne vedo, kakor zadnjič. Nocoj nimam posebnih skrbi."

Ko je legla spat, sta šepetala tiše in slaje. Stisnila sta se tesneje drug k drugemu in se zadovoljna objela čez pas.

"O Marta moja, moja tiha sreča, vrelec mojih mladih nad! Vse sem premišljeval te dni, iskale sem izhoda — in sem ga našel."

"Kako, Marko?"

"Glej, draga, brez tebe mi ni življenja, a tu živeti ne moreva. Pa pojdeva odtod."

"Kam?"

"Čez morje, Marta!"

"Marko?"

"Da, v objubljeno deželo! — Zdrav sem in v jamo pojdem, kjer so naši ljudje. Oče naj tivo prodaja ali kravo, da mi da za pot. In ti prideš za mano, ko zasluzim in ti pošljem za pot. Pojdeš, Marta?"

"Do konca sveta za teboj, Marko!"

"Čez morje, ljubica, skozi razbijajoč vihar v življenje, kjer kraljujeta denar in svoboda. V objubljeno deželo, draga, kjer zveni zlato, kjer vlada bogastvo, kjer se ponuja razkošje. Čez morje, ljubica, kjer se bratijo narodi v zlato svobodi, kjer rajajo na veselih valovih v neskončnem morju samih palač. Tla v vrtnice, draga, v vriskajoč hrup sveta, kjer bo svobodno najino življenje."

"Marko, kako si dober!"

"Kamorkoli, Marta, samo da prideva iz robstva."

"Povsod grem za tabo, Marko!"

Šepetala sta si še dolgo, si kovala naklepe in si zidala srečo. Tiščala sta se v tesnem objemu, slonelata si v rokah — in ko je že sem slišal razbijanje na vaša vrata, kričanje častnika in vojščakov, čul sem vaš jok — in vse je pokalo v meni. Ustavil sem se na vaši košenici pod goz-

"Ostani, Marko, ne hodi v tu-jino!" sta ga rotila oče in ma-tem hotel planiti nazaj in pograbiti orožje."

"Dovolj mi je robstva!" je odvrnil Marko nevoljno. "Jaz hočem odtod! Dajte mi denarja za pot!"

"Saj nimamo, Marko! Počakaj da nam bo zemlja rodila in da priredimo pri blagu. V kaščašah je pepel, dom v podrtinah, počakaj, da si nekoliko opomoremo, Marko!"

"Dovolj mi je tega! Po gozdu vse zvedel, tudi to, da je bila Marta v Travniku. Kaj bo z očetom?"

"Nihče ne ve," vzdihne Marta. "V zaporih je strašno."

Zunaj se začujejo koraki. Mati in hči vtrepetata, Marko pa odrine posodo in vstane. Marta previdno pokuka pri oknu in vidi stražo, ki stoji in posluša pred kočo. Vse tiho, čuje se le škropljenje dežja in utripanje nemirnih src. Zopet koraki. — Straža je odšla dalje — in vsi trije so se oddahnili.

"Pij, Marko, tu je bokal. Le kramlajta dalje, jaz ležem spat," šepne mati. "Ali pazi, Marko, da ne bo kakor zadnjič! Ne veš, kako smo zate v strahu!"

"Nocoj dežuje," odvrne Marko, "gosta tema je in pa zame ne vedo, kakor zadnjič. Nocoj nimam posebnih skrbi."

Ko je legla spat, sta šepetala tiše in slaje. Stisnila sta se tesneje drug k drugemu in se zadovoljna objela čez pas.

"O Marta moja, moja tiha sreča, vrelec mojih mladih nad! Vse sem premišljeval te dni, iskale sem izhoda — in sem ga našel."

"Kako, Marko?"

"Glej, draga, brez tebe mi ni življenja, a tu živeti ne moreva. Pa pojdeva odtod."

"Kam?"

"Čez morje, Marta!"

"Marko?"

"Da, v objubljeno deželo! — Zdrav sem in v jamo pojdem, kjer so naši ljudje. Oče naj tivo prodaja ali kravo, da mi da za pot. In ti prideš za mano, ko zasluzim in ti pošljem za pot. Pojdeš, Marta?"

"Do konca sveta za teboj, Marko!"

"Čez morje, ljubica, skozi razbijajoč vihar v življenje, kjer kraljujeta denar in svoboda. V objubljeno deželo, draga, kjer zveni zlato, kjer vlada bogastvo, kjer se ponuja razkošje. Čez morje, ljubica, kjer se bratijo narodi v zlato svobodi, kjer rajajo na veselih valovih v neskončnem morju samih palač. Tla v vrtnice, draga, v vriskajoč hrup sveta, kjer bo svobodno najino življenje."

"Marko, kako si dober!"

"Kamorkoli, Marta, samo da prideva iz robstva."

"Povsod grem za tabo, Marko!"

Šepetala sta si še dolgo, si kovala naklepe in si zidala srečo. Tiščala sta se v tesnem objemu, slonelata si v rokah — in ko je že sem slišal razbijanje na vaša vrata, kričanje častnika in vojščakov, čul sem vaš jok — in vse je pokalo v meni. Ustavil sem se na vaši košenici pod goz-

trga, gre k vratom in jih odpre. "Marko, ostani!" ječi mati. Oče se ozira za njim, a spre-govoriti ne more od samega hu-dega.

"Ostani!" ponavlja mati. Marko postoji, pomišlja, v njem se borita moč in nemoč. Ali zadnja ga premaga — in sin se zgrudi na pragu in jekne ves strt:

"Mati moja, oče moj — ne morem odtod!"

Stara prihiti vsa vzradošče-na, dvigneta ga in objemata — in vso noč so veselo kramljali. . .

Ko je prišel Marko zopet v Groblje, ga je vprašala Zornikova: "Kako, Marko, čez morje nameravaš? Rečem ti, da ne ravnaš prav."

"Ne pojdem!" reče odločno. Marta ga presenečena pogle-da, a Marko vzdihne in nada-ljuje: "Ne morem odtod. Vse te dni sem premišljal o tem. Šel sem domov po slovo in sem spoznal svojo zmoto. Ko sem se dotaknil denarja, me je zaskelo v srco, ko sem pa hotel ostavi-ti dom, me je zgrabila bolečina, ki je bila brezmejna. Zlomila me je boleost slovesa, da je vse za-ječalo v meni. Otrsel sem se skušnjave, iznebil se zopet de-narja — in odleglo mi je in tem bolj sem vzljubil svoj dom in našo dolino. Ne maram v tuji-no, kjer se rede samopašneži ob našem mozgu in pijejo našo kri; ne maram v objubljeno deželo, kjer umirajo naši bratje v tru-mah, kjer propada njih život, mrjejo v domotožju vsi zapu-ščeni, kjer ječe v pomanjkanju in umirajoči iztezajo žuljave ro-ke za svojimi dragimi, ki ne mo-rejo do njih in jim le hropejo v

duhu zadnji pozdrav. Ne v svo-bodno tu-jino, kjer hudobni tu-jci izmoghavajo naše brate in vse bedne in izžete pehajo iz svoje brezsrčne dežele. Ne maram za onimi, ki jih je izvabilo zlato, ki so šli za bogastvom, pa jih je požrla mrzla tu-jina. Ne tja, ka-mor vleče nemirno srce, ne tja, kjer kraljujeta denar in beda. — Odpusti mi, Marta. Obšla me je hipna slabost, da sem zdvo-jlil nad seboj, za trenutek me je zaslepilo samoljubje, premagal me je pohlep po bogastvu, omam-il me blesk zlata — in vse je odpovedalo v meni. In ko sem se zavedel svoje nemoči, sem začu-til, da ljubim to dolino bolj kot kdaj prej. Ne maram iz doline v času, ko jo je zadelo gorje. Mar naj bi šel v izobilje, ko bo-ste živeli vi gladni, zapuščeni, ko bo živilgal po vaših hrbitih bič, ko vas bodo zasramovali in s strnjem kronali? Ječali boste, klicali pomoči, iskali pravice — jaz naj se pa zarijem v tuje ro-

duhu zadnji pozdrav. Ne v svo-bodno tu-jino, kjer hudobni tu-jci izmoghavajo naše brate in vse bedne in izžete pehajo iz svoje brezsrčne dežele. Ne maram za onimi, ki jih je izvabilo zlato, ki so šli za bogastvom, pa jih je požrla mrzla tu-jina. Ne tja, ka-mor vleče nemirno srce, ne tja, kjer kraljujeta denar in beda. — Odpusti mi, Marta. Obšla me je hipna slabost, da sem zdvo-jlil nad seboj, za trenutek me je zaslepilo samoljubje, premagal me je pohlep po bogastvu, omam-il me blesk zlata — in vse je odpovedalo v meni. In ko sem se zavedel svoje nemoči, sem začu-til, da ljubim to dolino bolj kot kdaj prej. Ne maram iz doline v času, ko jo je zadelo gorje. Mar naj bi šel v izobilje, ko bo-ste živeli vi gladni, zapuščeni, ko bo živilgal po vaših hrbitih bič, ko vas bodo zasramovali in s strnjem kronali? Ječali boste, klicali pomoči, iskali pravice — jaz naj se pa zarijem v tuje ro-

duhu zadnji pozdrav. Ne v svo-bodno tu-jino, kjer hudobni tu-jci izmoghavajo naše brate in vse bedne in izžete pehajo iz svoje brezsrčne dežele. Ne maram za onimi, ki jih je izvabilo zlato, ki so šli za bogastvom, pa jih je požrla mrzla tu-jina. Ne tja, ka-mor vleče nemirno srce, ne tja, kjer kraljujeta denar in beda. — Odpusti mi, Marta. Obšla me je hipna slabost, da sem zdvo-jlil nad seboj, za trenutek me je zaslepilo samoljubje, premagal me je pohlep po bogastvu, omam-il me blesk zlata — in vse je odpovedalo v meni. In ko sem se zavedel svoje nemoči, sem začu-til, da ljubim to dolino bolj kot kdaj prej. Ne maram iz doline v času, ko jo je zadelo gorje. Mar naj bi šel v izobilje, ko bo-ste živeli vi gladni, zapuščeni, ko bo živilgal po vaših hrbitih bič, ko vas bodo zasramovali in s strnjem kronali? Ječali boste, klicali pomoči, iskali pravice — jaz naj se pa zarijem v tuje ro-

duhu zadnji pozdrav. Ne v svo-bodno tu-jino, kjer hudobni tu-jci izmoghavajo naše brate in vse bedne in izžete pehajo iz svoje brezsrčne dežele. Ne maram za onimi, ki jih je izvabilo zlato, ki so šli za bogastvom, pa jih je požrla mrzla tu-jina. Ne tja, ka-mor vleče nemirno srce, ne tja, kjer kraljujeta denar in beda. — Odpusti mi, Marta. Obšla me je hipna slabost, da sem zdvo-jlil nad seboj, za trenutek me je zaslepilo samoljubje, premagal me je pohlep po bogastvu, omam-il me blesk zlata — in vse je odpovedalo v meni. In ko sem se zavedel svoje nemoči, sem začu-til, da ljubim to dolino bolj kot kdaj prej. Ne maram iz doline v času, ko jo je zadelo gorje. Mar naj bi šel v izobilje, ko bo-ste živeli vi gladni, zapuščeni, ko bo živilgal po vaših hrbitih bič, ko vas bodo zasramovali in s strnjem kronali? Ječali boste, klicali pomoči, iskali pravice — jaz naj se pa zarijem v tuje ro-

duhu zadnji pozdrav. Ne v svo-bodno tu-jino, kjer hudobni tu-jci izmoghavajo naše brate in vse bedne in izžete pehajo iz svoje brezsrčne dežele. Ne maram za onimi, ki jih je izvabilo zlato, ki so šli za bogastvom, pa jih je požrla mrzla tu-jina. Ne tja, ka-mor vleče nemirno srce, ne tja, kjer kraljujeta denar in beda. — Odpusti mi, Marta. Obšla me je hipna slabost, da sem zdvo-jlil nad seboj, za trenutek me je zaslepilo samoljubje, premagal me je pohlep po bogastvu, omam-il me blesk zlata — in vse je odpovedalo v meni. In ko sem se zavedel svoje nemoči, sem začu-til, da ljubim to dolino bolj kot kdaj prej. Ne maram iz doline v času, ko jo je zadelo gorje. Mar naj bi šel v izobilje, ko bo-ste živeli vi gladni, zapuščeni, ko bo živilgal po vaših hrbitih bič, ko vas bodo zasramovali in s strnjem kronali? Ječali boste, klicali pomoči, iskali pravice — jaz naj se pa zarijem v tuje ro-

duhu zadnji pozdrav. Ne v svo-bodno tu-jino, kjer hudobni tu-jci izmoghavajo naše brate in vse bedne in izžete pehajo iz svoje brezsrčne dežele. Ne maram za onimi, ki jih je izvabilo zlato, ki so šli za bogastvom, pa jih je požrla mrzla tu-jina. Ne tja, ka-mor vleče nemirno srce, ne tja, kjer kraljujeta denar in beda. — Odpusti mi, Marta. Obšla me je hipna slabost, da sem zdvo-jlil nad seboj, za trenutek me je zaslepilo samoljubje, premagal me je pohlep po bogastvu, omam-il me blesk zlata — in vse je odpovedalo v meni. In ko sem se zavedel svoje nemoči, sem začu-til, da ljubim to dolino bolj kot kdaj prej. Ne maram iz doline v času, ko jo je zadelo gorje. Mar naj bi šel v izobilje, ko bo-ste živeli vi gladni, zapuščeni, ko bo živilgal po vaših hrbitih bič, ko vas bodo zasramovali in s strnjem kronali? Ječali boste, klicali pomoči, iskali pravice — jaz naj se pa zarijem v tuje ro-

duhu zadnji pozdrav. Ne v svo-bodno tu-jino, kjer hudobni tu-jci izmoghavajo naše brate in vse bedne in izžete pehajo iz svoje brezsrčne dežele. Ne maram za onimi, ki jih je izvabilo zlato, ki so šli za bogastvom, pa jih je požrla mrzla tu-jina. Ne tja, ka-mor vleče nemirno srce, ne tja, kjer kraljujeta denar in beda. — Odpusti mi, Marta. Obšla me je hipna slabost, da sem zdvo-jlil nad seboj, za trenutek me je zaslepilo samoljubje, premagal me je pohlep po bogastvu, omam-il me blesk zlata — in vse je odpovedalo v meni. In ko sem se zavedel svoje nemoči, sem začu-til, da ljubim to dolino bolj kot kdaj prej. Ne maram iz doline v času, ko jo je zadelo gorje. Mar naj bi šel v izobilje, ko bo-ste živeli vi gladni, zapuščeni, ko bo živilgal po vaših hrbitih bič, ko vas bodo zasramovali in s strnjem kronali? Ječali boste, klicali pomoči, iskali pravice — jaz naj se pa zarijem v tuje ro-

duhu zadnji pozdrav. Ne v svo-bodno tu-jino, kjer hudobni tu-jci izmoghavajo naše brate in vse bedne in izžete pehajo iz svoje brezsrčne dežele. Ne maram za onimi, ki jih je izvabilo zlato, ki so šli za bogastvom, pa jih je požrla mrzla tu-jina. Ne tja, ka-mor vleče nemirno srce, ne tja, kjer kraljujeta denar in beda. — Odpusti mi, Marta. Obšla me je hipna slabost, da sem zdvo-jlil nad seboj, za trenutek me je zaslepilo samoljubje, premagal me je pohlep po bogastvu, omam-il me blesk zlata — in vse je odpovedalo v meni. In ko sem se zavedel svoje nemoči, sem začu-til, da ljubim to dolino bolj kot kdaj prej. Ne maram iz doline v času, ko jo je zadelo gorje. Mar naj bi šel v izobilje, ko bo-ste živeli vi gladni, zapuščeni, ko bo živilgal po vaših hrbitih bič, ko vas bodo zasramovali in s strnjem kronali? Ječali boste, klicali pomoči, iskali pravice — jaz naj se pa zarijem v tuje ro-

duhu zadnji pozdrav. Ne v svo-bodno tu-jino, kjer hudobni tu-jci izmoghavajo naše brate in vse bedne in izžete pehajo iz svoje brezsrčne dežele. Ne maram za onimi, ki jih je izvabilo zlato, ki so šli za bogastvom, pa jih je požrla mrzla tu-jina. Ne tja, ka-mor vleče nemirno srce, ne tja, kjer kraljujeta denar in beda. — Odpusti mi, Marta. Obšla me je hipna slabost, da sem zdvo-jlil nad seboj, za trenutek me je zaslepilo samoljubje, premagal me je pohlep po bogastvu, omam-il me blesk zlata — in vse je odpovedalo v meni. In ko sem se zavedel svoje nemoči, sem začu-til, da ljubim to dolino bolj kot kdaj prej. Ne maram iz doline v času, ko jo je zadelo gorje. Mar naj bi šel v izobilje, ko bo-ste živeli vi gladni, zapuščeni, ko bo živilgal po vaših hrbitih bič, ko vas bodo zasramovali in s strnjem kronali? Ječali boste, klicali pomoči, iskali pravice — jaz naj se pa zarijem v tuje ro-

duhu zadnji pozdrav. Ne v svo-bodno tu-jino, kjer hudobni tu-jci izmoghavajo naše brate in vse bedne in izžete pehajo iz svoje brezsrčne dežele. Ne maram za onimi, ki jih je izvabilo zlato, ki so šli za bogastvom, pa jih je požrla mrzla tu-jina. Ne tja, ka-mor vleče nemirno srce, ne tja, kjer kraljujeta denar in beda. — Odpusti mi, Marta. Obšla me je hipna slabost, da sem zdvo-jlil nad seboj, za trenutek me je zaslepilo samoljubje, premagal me je pohlep po bogastvu, omam-il me blesk zlata — in vse je odpovedalo v meni. In ko sem se zavedel svoje nemoči, sem začu-til, da ljubim to dolino bolj kot kdaj prej. Ne maram iz doline v času, ko jo je zadelo gorje. Mar naj bi šel v izobilje, ko bo-ste živeli vi gladni, zapuščeni, ko bo živilgal po vaših hrbitih bič, ko vas bodo zasramovali in s strnjem kronali? Ječali boste, klicali pomoči, iskali pravice — jaz naj se pa zarijem v tuje ro-

duhu zadnji pozdrav. Ne v svo-bodno tu-jino, kjer hudobni tu-jci izmoghavajo naše brate in vse bedne in izžete pehajo iz svoje brezsrčne dežele. Ne maram za onimi, ki jih je izvabilo zlato, ki so šli za bogastvom, pa jih je požrla mrzla tu-jina. Ne tja, ka-mor vleče nemirno srce, ne tja, kjer kraljujeta denar in beda. — Odpusti mi, Marta. Obšla me je hipna slabost, da sem zdvo-jlil nad seboj, za trenutek me je zaslepilo samoljubje, premagal me je pohlep po bogastvu, omam-il me blesk zlata — in vse je odpovedalo v meni. In ko sem se zavedel svoje nemoči, sem začu-til, da ljubim to dolino bolj kot kdaj prej. Ne maram iz doline v času, ko jo je zadelo gorje. Mar naj bi šel v izobilje, ko bo-ste živeli vi gladni, zapuščeni, ko bo živilgal po vaših hrbitih bič, ko vas bodo zasramovali in s strnjem kronali? Ječali boste, klicali pomoči, iskali pravice — jaz naj se pa zarijem v tuje ro-

duhu zadnji pozdrav. Ne v svo-bodno tu-jino, kjer hudobni tu-jci izmoghavajo naše brate in vse bedne in izžete pehajo iz svoje brezsrčne dežele. Ne maram za onimi, ki jih je izvabilo zlato, ki so šli za bogastvom, pa jih je požrla mrzla tu-jina. Ne tja, ka-mor vleče nemirno srce, ne tja, kjer kraljujeta denar in beda. — Odpusti mi, Marta. Obšla me je hipna slabost, da sem zdvo-jlil nad seboj, za trenutek me je zaslepilo samoljubje, premagal me je pohlep po bogastvu, omam-il me blesk zlata — in vse je odpovedalo v meni. In ko sem se zavedel svoje nemoči, sem začu-til, da ljubim to dolino bolj kot kdaj prej. Ne maram iz doline v času, ko jo je zadelo gorje. Mar naj bi šel v izobilje, ko bo-ste živeli vi gladni, zapuščeni, ko bo živilgal po vaših hrbitih bič, ko vas bodo zasramovali in s strnjem kronali? Ječali boste, klicali pomoči, iskali pravice — jaz naj se pa zarijem v tuje ro-

duhu zadnji pozdrav. Ne v svo-bodno tu-jino, kjer hudobni tu-jci izmoghavajo naše brate in vse bedne in izžete pehajo iz svoje brezsrčne dežele. Ne maram za onimi, ki jih je izvabilo zlato, ki so šli za bogastvom, pa jih je požrla mrzla tu-jina. Ne tja, ka-mor vleče nemirno srce, ne tja, kjer kraljujeta denar in beda. — Odpusti mi, Marta. Obšla me je hipna slabost, da sem zdvo-jlil nad seboj, za trenutek me je zaslepilo samoljubje, premagal me je pohlep po bogastvu, omam-il me blesk zlata — in vse je odpovedalo v meni. In ko sem se zavedel svoje nemoči, sem začu-til, da ljubim to dolino bolj kot kdaj prej. Ne maram iz doline v času, ko jo je zadelo gorje. Mar naj bi šel v izobilje, ko bo-ste živeli vi gladni, zapuščeni, ko bo živilgal po vaših hrbitih bič, ko vas bodo zasramovali in s strnjem kronali? Ječali boste, klicali pomoči, iskali pravice — jaz naj se pa zarijem v tuje ro-

duhu zadnji pozdrav. Ne v svo-bodno tu-jino, kjer hudobni tu-jci izmoghavajo naše brate in vse bedne in izžete pehajo iz svoje brezsrčne dežele. Ne maram za onimi, ki jih je izvabilo zlato, ki so šli za bogastvom, pa jih je požrla mrzla tu-jina. Ne tja, ka-mor vleče nemirno srce, ne tja, kjer kraljujeta denar in beda. — Odpusti mi, Marta. Obšla me je hipna slabost, da sem zdvo-jlil nad seboj, za trenutek me je zaslepilo samoljubje, premagal me je pohlep po bogastvu, omam-il me blesk zlata — in vse je odpovedalo v meni. In ko sem se zavedel svoje nemoči, sem začu-til, da ljubim to dolino bolj kot kdaj prej. Ne maram iz doline v času, ko jo je zadelo gorje. Mar naj bi šel v izobilje, ko bo-ste živeli vi gladni, zapuščeni, ko bo živilgal po vaših hrbitih bič, ko vas bodo zasramovali in s strnjem kronali? Ječali boste, klicali pomoči, iskali pravice — jaz naj se pa zarijem v tuje ro-

duhu